

Mladokracija – Mladi za demokracijo

Predlogi lokalnih in nacionalnih posvetov mladih z odločevalci

Izhodišče:

Slovenija bo v drugi polovici letošnjega leta predsedovala Svetu EU. Predsedovanje Svetu EU bo Slovenija prevzela 1. julija 2021 in zaključila 31. decembra 2021. V času predsedovanja bo Slovenija aktivna tudi na področju mladine, zato so priprave na predsedovanje na Mladinskem svetu Slovenije že v polnem teku.

Predsedujoči trio, ki vključuje Nemčijo, Portugalsko in Slovenijo, si je za prioriteto temo za področje mladine med predsedovanjem Svetu EU izbral temo: Prostor in participacija za vse, ki naslavlja 9. Evropski mladinski cilj. V času predsedovanja omenjenega tria bomo to temo zasledovali pri vseh aktivnostih, povezanih s predsedovanjem na področju mladine.

Cilj strategije EU za mlade 2019–2027, ki gradi na izkušnjah in odločitvah za sodelovanje na področju mladine v preteklih letih, je reševanje obstoječih in prihodnjih izzivov, s katerimi se mladi srečujejo povsod po Evropi. Strategija EU za mlade je okvir ciljev, načel, prednostnih nalog, osrednjih področij in ukrepov, ki so vodilo vsem relevantnim deležnikom za sodelovanje na področju mladinske politike, ob upoštevanju njihovih posameznih pristojnosti in načela subsidiarnosti.

9. cilj mladih - Prostor in participacija za vse

Ozadje: Vključevanje mladih je ključnega pomena za demokracijo, vendar so ti kljub temu premalo zastopani v procesih odločanja, ki zadevajo njih same. V okviru svojih skupnosti zato potrebujejo dostop do prostorov, namenjenih podpori njihovem osebnemu, kulturnemu in političnemu razvoju.

Cilj: Okrepiti demokratično participacijo in avtonomijo mladih ter zagotoviti namenske prostore za mlade na vseh področjih družbe.

Podcilji:

- Zagotoviti, da lahko mladi ustrezno vplivajo na vsa področja družbe in vse faze odločanja, od načrtovanja do implementacije, spremljanja in vrednotenja prek mladim prijaznih in dostopnih mehanizmov in struktur, ki zagotavljajo odziv politik na potrebe mladih.
- Zagotoviti enak dostop do vsakodnevnega odločanja za vse mlade iz različnih okolij.

- Povečati participacijo mladih v volilnem procesu kot tudi v izvoljenih organih in drugih organih odločanja na vseh ravneh družbe ter s tem enakopravno zastopanost mladih v teh forumih.
- Zagotoviti fizične prostore in infrastrukturo v obliki mladinskih prostorov, ki jih upravljajo mladi in so opredeljeni kot avtonomni, odprti, varni in vsem dostopni prostori, ki nudijo strokovno podporo razvoju in zagotavljajo priložnosti za participacijo mladih.
- Zagotoviti, da bodo vsem mladim dostopni varni virtualni prostori za mlade, ki bodo omogočali tako dostop do informacij in storitev kot tudi priložnosti za participacijo.
- Zagotoviti trajnostno financiranje, usklajeno priznavanje in razvoj kakovostnega mladinskega dela z namenom krepitev mladinskih organizacij in njihove vloge pri vključevanju, participaciji in neformalnemu izobraževanju.
- Zagotoviti mladim prijazne, relevantne in izčrpne informacije, ki jih pripravijo mladi sami ali pri njihovi pripravi sodelujejo, da bi omogočili participacijo mladih.

V okviru projekta mladinskega dialoga Mladokracija – Mladi za demokracijo, ki je sofinanciran s strani programa Erasmus+ MVA, je Mreža MaMa do sedaj izvedla tri lokalne posvete mladih z odločevalci (Slovenske Konjice, Murska sobota, Črnomelj), v katere je bilo vključenih že 85 mladih. Do konca projekta bomo izvedli še lokalne posvete v Kamniku, Sežani ter Idriji.

V juniju smo izvedeli zaključno konferenco, kjer so bili nacionalnemu odločevalcu, predsedniku države Borutu Pahorju, predstavljeni ključni predlogi s strani mladih

Predloge smo razdelili na področja aktivne participacije in državljskih prostorov na lokalnem ter nacionalnem nivoju.

Predlogi na lokalnem nivoju

Aktivna participacija

- Več neformalnih delavnic v šolah in izven šol, ki pokrivajo življenjske teme (kot dodatek formalnemu izobraževanju - OIV) in boljše oglaševanje oziroma informiranje o delavnicah s strani organizacij za mlade in mladinskih organizacij.
- Organizacija in izvedba delavnic, dogodkov in aktivnosti na prostem izven fizičnih prostorov.
- Ekologija - Ugašanje luči zvečer v mestu, kjer ni potrebno, npr., v parku, saj je nepotrebno onesnaževanje in poraba energije.
- Internet v vsako vas - boljše internetne povezave, še posebej naj bo dobra internetna povezava v oddaljenih predelih. Ureditev optičnega omrežja v občinah.
- Sprememba lokalnih odlokov v smeri večjega nadzora nad poslovanjem in delovanjem občin ter zmanjšanje birokracije.
- Spodbujanje domačih podjetnic_kov in investitor_k_jev. Razvoj gospodarstva in zagotavljanje delovnih mest mladim. Preselitev proizvodnje nazaj v domače okolje, saj bi s tem zmanjšali novodobno suženjstvo, zmanjšali logistične stroške ter povečali možnost zaposlitve lokalnega prebivalstva

- Večja možnost zaposlovanja mladih v občini.
- Razpisi za sofinanciranje diplomskih nalog mladih.
- Platforme in možnosti za druženje preko spleta v času epidemije.
- Izboljšanje tehnološke ozaveščenosti najmlajših in starejših. Naš predlog je organizacija delavnic.
- Bolj kakovostno informiranje o kakovostni ponudbi tečajev in delavnic (za pridobitev potrebnih kompetenc, npr. računalništva za delo na daljavo).
- Boljše popoldanske/večerne povezave javnega prometa za tiste, ki ne živijo v mestu in boljše povezave javnega prevoza.
- Boljša cestna razsvetljava in zagotavljanje varnosti mladih v javnem življenju.

Državlanski prostori

- Prostor za zabave (ne samo za zabave, širše, za različne dogodke), ki bi bil lahko odprt pozno v noč. Občino bi spodbudili, da bi prostor dala v najem investitorjem.
- Vzpostavitev namenskih prostorov za druženje mladih, vključno s prostori za kulturno in prostočasno udejstvovanje/večerno druženje mladih.
- Obnova kulturnih domov v namenske prostore za mlade.
- Participacija skozi šport in zagotavljanje športne infrastrukture v lokalnih okoljih (skatepark, adrenalinski in doživljajski parki, odbojkarska igrišča).
- Koncerti in dogodki na trgu, na prostem, v središču mesta naj bo več dogajanja. Oživitev mestnih jeter s programom za mlade, da se vidi, da so mladi aktivni.
- Organizacija mladinskega parlamenta z namenom ohranitve mladinske aktivnosti.
- Zmanjšanje razkoraka med mladimi in občinami. Mladi smo zelo aktivni, ampak smo velikokrat preslišani in neupoštevani. Več sodelovanja in dialoga z občino. Vključevanje mladih pri organizaciji dogodkov v občini.
- Povečano financiranje mladinskih organizacij za participacijo. Večje ozaveščanje mladih o pomembnosti volitev in demokratičnih vrednotah.
- Vzpostavitev medgeneracijskega centra.
- Mesta bolj dostopna invalidom in poskrbeti za večjo varnost v lokalnem okolju.
- Obnavljanje starih in dotrajanih stavb v namenske prostore za mlade.
- Več dialoga med mladimi in odločevalci (župani) v lokalnem okolju.

Predlogi na nacionalnem nivoju

Aktivna participacija

- Oblikovati paket ukrepov za omilitev posledic epidemije za mlade, s poudarkom na financiranju NVO (nevladnih organizacij), za povečanje participacije mladih v držbi.
- Več informiranja in ozaveščanja mladih na področju rasizma in homofobije.
- Informiranje o kakovostni ponudbi neformalnih izobraževanj: tečajev, delavnic (za pridobitev potrebnih kompetenc, npr. računalništva za delo na daljavo).
- Reševanje stanovanjske problematike - večina novih gradenj je nadstandardnih, ki so za mlade nedosegljive; razpis za socialna stanovanja za mlade - tako bomo ostali v lokalnem okolju, sicer pa se bomo morali preseliti. Subvencioniranje najemnin stanovanj za študente.
- Več podpore mladim podjetnicam_kom. Pomanjkanje finančnih sredstev, priložnosti za zaslužek mladih (študentsko in dijaško delo) ter ureditev pridobivanja zaslužka v času izobraževanja.
- Izboljšava železniških in cestnih povezav iz oddaljenih regij v center države.
- Učenje aktivnega državljanstva v šoli.
- Nacionalne akcije čiščenja okolja.
- Politika brez korupcije.
- Povečanje sredstev kulturnim organizacijam.
- Povečanje mladih predstavnikov v politiki. Uvajanje kvot mladih v državnem zboru in mestnih svetih.
- Povečanje poudarka ter prepoznavnosti neformalno pridobljenih kompetenc.
- Okrepiti neformalni in formalni sektor za podporo mladim v duševnih stiskah in pri tem okrepiti prevetivne programe.

Državljski prostori

- Aktivno vključevanje mladih v politične programe ter politično odločanje.
- Voda naj bo javna dobrina.

Predlogi na EU ravni

- Večja finančna podpora za zagon podjetništva (so samo subvencije, ki so v pomoč že ustanovljenemu podjetju).
- Vztrajanje na temeljnih človekovih pravicah in zagotavljanje le teh.
- Usklajen evropski pravni sistem ter osnovna socialna varnost.
- Večje obveščanje o možnostih v tujini za mlade (šolanje, zaposlitev, prostovoljstvo).

Povzetek in ključni poudarki:

V sklopu projekta Mladokracija – Mladi za demokracijo bomo v času predsedovanja v ospredje postavljali mlade in jim omogočali aktivno državljanstvo na lokalnem, nacionalnem in nadnacionalnem nivoju. Prispevali bomo h ključnim ciljem mladinskega dialoga, hkrati pa bomo mlade spodbujali k politični participaciji in ob tem zasledovali osrednjo temo predsedovanja Slovenije Svetu EU: Prostor in participacija za vse. Ker je vključevanje mladih ključnega pomena za demokracijo, si bomo prizadevali, da bodo ti imeli lažji dostop do varnih, avtonomnih in odprtih fizičnih ter virtualnih prostorov, namenjenih podpori njihovem osebnemu, kulturnemu in političnemu razvoju. Med drugim želimo zagotoviti športno in kulturno infrastrukturo v obliki lokalnih mladinskih prostorov, kot so skateparki, adrenalinski parki, odbojcarska igrišča, hkrati pa oživiti mestna jedra s programi za mlade.

Prav tako želimo omogočiti varen in zanesljiv dostop do informacij, storitev in neformalnega izobraževanja. Predvsem si bomo prizadevali za zagotovitev mladim prijaznih, relevantnih in izčrpnih informacij, v šolah in izven njih pa bomo spodbujali izvajanje neformalnih delavnic, ki pokrivajo uporabna življenjska znanja in sposobnosti ter v odročnih predelih zagotovili boljše internetne povezave.

Mlade želimo spodbuditi k participaciji v volilnih procesih, jim omogočiti delovanje v izvoljenih organih in drugih organih odločanja na vseh ravneh družbe ter s tem zagotoviti enakopravno zastopanost na lokalni in nacionalni ravni. Prizadevali si bomo tudi za spodbujanje domačih podjetnic in podjetnikov, razvoj gospodarstva in zagotavljanje delovnih mest za mlade ter za zmanjšanje razkoraka med mladimi in občinami in s tem dokazati, da smo mladi zelo aktivni na vseh ravneh družbe.

Pripravila: Urban Krevl in Katja Grobelnik